



WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI
PN.4131.573.2024

2024-12-23

P. 17533

2M
23.12.24r
✓

Olsztyn, dnia 20 grudnia 2024 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm., dalej u.s.g.), stwierdzam nieważność uchwały Nr X/73/2024 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 21 listopada 2024 r. w sprawie przyjęcia regulaminu określającego rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Kętrzyn oraz warunki i sposób ich przyznawania, w części dotyczącej §4, §5 ust. 2-3, §6 ust. 2 pkt 3, §6 ust. 3 w zakresie sformułowania „z informacją o spełnieniu przez nauczyciela przesłanek z art. 72 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela”, a także §7 ust. 3 w zakresie sformułowania „Dyrektorzy wnioski w swojej sprawie przekazują do oceny formalnej do Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu w Urzędzie Miasta Kętrzyn w terminach: to chyba powinniśmy jednak zmienić” załącznika do przedmiotowej uchwały.

UZASADNIENIE

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Miejska w Kętrzynie, działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 u.s.g. w zw. z art. 72 ust. 1 i 91d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 z późn. zm., dalej KN), ustaliła regulamin określający rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Kętrzyn oraz warunki i sposób ich przyznawania (dalej regulamin).

Stosownie do brzmienia art. 72 ust. 1 KN niezależnie od przysługującego nauczycielowi i członkom jego rodziny prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego, organy prowadzące szkoły przeznaczają corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określają rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania.

Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, zachowują nauczyciele po przejściu na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne bez względu na datę przejścia na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne (ust. 4).

Z redakcji zacytowanego wyżej przepisu wynikają dla organu prowadzącego - w tym wypadku kompetencje organu prowadzącego wykonuje Rada Miejskiej w Kętrzynie - dwa obowiązki. Pierwszy, dotyczący corocznego przeznaczenia w budżetach odpowiednich środków finansowych z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną, który powinien być zrealizowany przez radę poprzez zabezpieczenie w budżecie odpowiednich środków w drodze uchwały budżetowej. **Drugi zaś obowiązek, dotyczący określenia rodzaju przyznawanych świadczeń, a także warunków i sposobu ich przyznania, wymaga podjęcia uchwały będącej aktem prawa miejscowego.** Z normatywnego charakteru przedmiotowej uchwały wynika konieczność formułowania jej postanowień na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego. Oznacza to,

że w jej treści nie mogą znaleźć się regulacje nieznajdujące uzasadnienia w normie zawierającej delegację ustawową do jej podjęcia.

W §4 regulaminu Rada Miejska Kętrzyn postanowiła, że wysokość przyznanej pomocy zdrowotnej uzależniona jest od: 1) przebiegu choroby, okresu jej trwania; 2) wysokości udokumentowanych wydatków poniesionych na udokumentowane leczenie przez nauczyciela; 3) wysokości środków finansowych zaplanowanych w danym roku w budżecie Gminy Miejskiej Kętrzyn na pomoc zdrowotną oraz liczby pozytywnie rozpatrzonych wniosków, przez co pomoc zdrowotna nie posiada charakteru roszczeniowego.

W ocenie organu nadzoru, powyższy przepis nie mieści się w upoważnieniu zawartym w art. 72 ust. 1 KN. Kwestionowane regulacje nie mieszczą się w pojęciu „rodzaj świadczenia” (gdyż to pojęcie obejmuje wyłącznie formę pomocy - finansową lub rzeczową), nie określają też „warunków przyznania pomocy” (warunek, to bowiem przesłanka, jaką spełniać musi nauczyciel, aby skutecznie ubiegać się o pomoc określoną w Regulaminie), nie są również „sposobem przyznawania pomocy”, (przez sposób przyznawania świadczeń należałoby rozumieć, kierując się językowym znaczeniem tego określenia, procedurę, tryb postępowania zmierzającego do osiągnięcia celu - przyznania świadczeń zdrowotnych, według którego określone prawo nauczyciela jest realizowane przykładowo: konieczność załączenia odpowiednich dokumentów).

Z dyspozycji tego przepisu nie wynika, zatem uprawnienie do uregulowania w drodze aktu prawa miejscowego, warunków, od których uzależniona jest wysokość świadczenia.

Stanowisko organu nadzoru znajduje oparcie w orzecznictwie sądów administracyjnych (m.in. wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 17 lutego 2021 r. sygn. akt II SA/Rz 1360/20).

Powyższe uwagi należy odnieść, odpowiednio również do §5 ust. 2 i 3 regulaminu, w którym Rada Miejska w Kętrzynie postanowiła, iż złożenie wniosku o przyznanie pomocy zdrowotnej nie jest jednoznaczne z przyznaniem świadczenia oraz, że refundacji nie podlegają wydatki już zrefundowane poprzez uzyskanie środków publicznych na ten cel.

Dodatkowo w §6 ust. 2 pkt 3 regulaminu Rada Miejska w Kętrzynie postanowiła, że do wniosku, należy dołączyć: oświadczenie o dochodzie netto na jednego członka rodziny – przeciętny dochód na członka rodziny pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym ze wszystkich źródeł przychodu osiągniętych w kwartale bezpośrednio poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku.

W ocenie organu nadzoru, niniejsza regulacja została podjęta bez podstawy prawnej. Przepis delegujący do wydania aktu nie przewiduje możliwości uzależnienia wysokości pomocy zdrowotnej dla nauczycieli od wysokości dochodu w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego, jak również nie uprawnia prawodawcy lokalnego do żądania od wnioskodawcy informacji w zakresie przypadającego na członka rodziny dochodu.

Żądanie danych w powyższym zakresie jest ponadto sprzeczne z regulacjami prawa wspólnotowego. Zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c i e oraz ust. 3 RODO przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy - i w takim zakresie, w jakim - spełniony jest, co najmniej jeden z poniższych warunków: przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze lub przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Podstawa przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. c i e, musi być określona: w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator. Cel przetwarzania musi być określony w tej podstawie prawnej lub, w przypadku przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. e - musi być ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego

w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Podstawa prawna może zawierać przepisy szczegółowe dostosowujące stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, w tym: ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora; rodzaj danych podlegających przetwarzaniu; osoby, których dane dotyczą; podmioty, którym można ujawnić dane osobowe; cele, w których można je ujawnić; ograniczenia celu; okresy przechowywania oraz operacje i procedury przetwarzania, w tym środki zapewniające zgodność z prawem i rzetelność przetwarzania, w tym w innych szczególnych sytuacjach związanych z przetwarzaniem, o których mowa w rozdziale IX.

Prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego muszą służyć realizacji celu leżącego w interesie publicznym oraz być proporcjonalne do wyznaczonego, prawnie uzasadnionego celu. Z kolei Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie w wyroku z dnia 17 lutego 2021 r. o sygn. akt II SA/Rz 1360/20 zauważył, iż ww. oświadczenie o dochodach jest bezpodstawne - stanowi to przekroczenie uprawnień bez delegacji ustawowej w tym zakresie.

Z przekroczeniem delegacji ustawowej Rada Miejska w Kętrzynie wprowadziła również postanowienie §6 ust. 3 regulaminu stanowiące, że dyrektorzy składają wniosek do Burmistrza Miasta Kętrzyn z informacją o spełnieniu przez nauczyciela przesłanek z art. 72 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela. Należy wskazać, że przepis delegujący, zawarty w Karcie Nauczyciela, nie przewiduje możliwości przyznania dyrektorowi szkoły tak szerokich uprawnień w zakresie weryfikacji sytuacji nauczyciela, zatem regulamin w powyższym zakresie został przyjęty bez podstawy prawnej.

Ponadto w §7 ust. 3 Rada Miejska w Kętrzynie postanowiła, że „Dyrektor przekazuje kompletne wnioski złożone przez nauczycieli do Burmistrza Miasta Kętrzyn, Dyrektorzy wnioski w swojej sprawie przekazują do oceny formalnej do Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu w Urzędzie Miasta Kętrzyn w terminach: to chyba powinniśmy jednak zmienić”

Zdaniem organu nadzoru, skoro środkami na pomoc zdrowotną nauczycieli dysponuje i przyznaje je Burmistrz Miasta Kętrzyn to Wydział Edukacji, Kultury i Sportu w Urzędzie Miasta Kętrzyn może pełnić wyłącznie rolę pomocniczą w całej procedurze, co wyklucza możliwość przypisania mu formalnej roli procesowej tj. udziału w postępowaniu decyzyjnym.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Mateusz Szauer

I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski

Otrzymuje:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej w Kętrzynie;
2. Burmistrz Miasta Kętrzyn.

